

Kort overzicht plan Verbetering gezette steenbekleding dijkvak Voorland Nummer Een

Begin 2004 vindt de aanbesteding plaats van de verbetering van het dijkvak Voorland Nummer Een. De uitvoering hiervan is gepland in 2004. Het werk is een onderdeel van het project Zeeweringen. Hierin werken Rijkswaterstaat, de Zeeuwse waterschappen en de Provincie Zeeland samen aan het versterken van de dijken. Voor het werk is een dijkverbeteringsplan geschreven. In dit korte overzicht zijn de belangrijkste punten van dit plan samengevat.

1. Project Zeeweringen

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een glooiing met een toplaag van zetsteen. Uit waarnemingen van de waterschappen en de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat bij zeer zware stormen deze steenbekleding onvoldoende bescherming biedt. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht.

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft het projectbureau Zeeweringen opdracht gegeven de gezette steenbekledingen van de dijken in Zeeland op sterkte te brengen. De werkzaamheden worden over een lange periode uitgesmeerd. Dit heeft te maken met de hoge kosten en de omvang van het totale werk. Om veiligheidsredenen wordt er alleen van 1 april tot 1 oktober, buiten het stormseizoen, aan de dijken gewerkt.

2. De huidige dijk

Het dijktraject Voorland Nummer Een ligt langs de Hoofdplaatpolder in de gemeente Sluis (Zeeuwsch-Vlaanderen) aan de zuidzijde van de Westerschelde. Het is gesitueerd ten oosten van Breskens en ten westen van Hoofdplaat en valt onder het beheer van Waterschap Zeeuws-Vlaanderen. Het traject bestaat uit de (randvoorwaarde)vakken 135, 136 en 137a, b en c, heeft een lengte van circa 2900 m en bevindt zich tussen dijkpaal 4 (+12 m) en dijkpaal 32 (+90 m). Het dijktraject ten oosten van dit traject (Hoofdplaatpolder) is verbeterd in 1998, het traject ten westen ervan (Hans van Kruiningenpolder) is verbeterd in 1997. De zeewering heeft een bijzonder profiel, omdat tussen de ondertafel en de boventafel een brede berm (variërend van 30 tot 130 m) aanwezig is. De ondertafel wordt gevormd door de steenbekleding van de vroegere zeedijk; de boventafel ligt op de in 1977 aangelegde Deltadijk. De berm tussen onder- en boventafel is niet met steen bekleed. Hierop is in 1995 een natuurontwikkelingsproject gerealiseerd. Op de boventafel (Deltadijk) is een kleibekleding aanwezig.

Op grond van de Flora- en faunawet hebben de volgende mogelijk op de dijk aanwezige diersoorten een beschermde status: de veldmuis, de bosmuis, de mol en het konijn. Verder zijn in het kader van deze wet alle vogelsoorten beschermd. Voor het dijkvak Voorland Nummer Een gaat het hier met name over de Bergeend, diverse steltlopers, de Dwergstern en broedende plevieren. M.u.v. de laatste zijn dit ook voor de Vogelrichtlijn kwalificerende soorten. Het traject bevat verder een voorland met habitattypes 1130 (Estuarium), 1320 (Schorren met slijkgrasvegetatie) en 1330 (Atlantische schorren met kweldergrasvegetatie) waarvoor de Westerschelde zich kwalificeert als Habitatrichtlijngebied. Op de steenbekledingen komen in de getijdzone verschillende wieren en schelp- en weekdieren voor. De zone boven gemiddeld hoogwater (GHW) bevindt zich buiten de dagelijkse invloed van eb en vloed, maar staat wel onder invloed van opspattend zout water. In deze zone kunnen specifieke vegetaties voorkomen, bestaande uit zoutminnende en zouttolerante soorten.

De bekleding van natuursteen, de oeverwerken ter plaatse van Nummer Een en de nol Calon hebben een cultuurhistorische waarde. De Deltadijk wordt beweide. De onderhoudsstrook langs de glooiing van de oude zeedijk is vrij toegankelijk.

In de nabijheid van het traject bevinden zich de woonconcentraties Nummer Een, Hoogeweg, Slijkplaat en Sasput.

3. Toetsing van de dijk

De Wet op de waterkering schrijft voor dat de dijkbeheerder iedere vijf jaar de dijken toetst aan de veiligheidsnorm. In Zeeland is de veiligheidsnorm vastgesteld op 1/4000 keer per jaar. Eenvoudig gezegd moet een dijk in Zeeland een zeer zware storm kunnen weerstaan met een gemiddelde kans van voorkomen van 1/4000 per jaar.

Uit de toetsingen is gebleken dat alle vakken met Vilvoordse steen, een aantal vakken met basalt, het vak met betonblokken, het vak met granietblokken en de bestaande kleibekleding op de Deltadijk als 'onvoldoende' moeten worden beschouwd. De waterbouwasfaltbeton op de onderhoudsweg is onvoldoende, tenzij in de asfaltbekleding 'gaten' worden aangebracht, waarmee overdrukken kunnen worden voorkomen.

4. Keuze en motivatie van de nieuwe constructie

Bij de keuze van een nieuwe dijkbekleding voor de onvoldoende sterke gedeelten geldt een aantal uitgangspunten. Naast de eis dat de materialen voldoen aan de huidige veiligheidsnormen, zijn dit onder meer:

- de keuze van de bekleding is gericht op herstel en zo mogelijk verbetering van de huidige natuurwaarden op de dijk;
- er wordt gestreefd naar maximaal hergebruik van materialen en toepassing van milieuvriendelijke materialen;
- er wordt gestreefd naar zo laag mogelijke kosten.

Binnen de specifieke situatie en rekening houdend met de uitgangspunten, is voor het dijkvak Voorland Nummer Een gekozen voor de in onderstaande tabel genoemde materialen.

008789 2004 PZST-P-04009 com

Korte beschrijving Plan Voorland Nummer een

1:10000 1:10000 1:10000 1:10000 1:10000

Locatie	Bekleding	Ondergrens [m +NAP]	Bovengrens [m +NAP]
dp 32 (+90m) - 30 (+90m)	Vilvoordse steen vervangen door vrijkomende basalt	0,7	1,5
dp 30 (+90m) - 17	Vilvoordse steen overlagen met breuksteen, vol-en-zat gepenetreerd en afgestrooid met gebroken Vilvoordse of lavasteen	0,5	1,5
dp 17 - dp 15 (+ 30 m)	Basalt	1,0	2,7
dp 15 (+30m) - dp 12 (+20m)	Betonzuilen	2,4	2,7
dp 13 (+80m) - dp 12 (+20m)	Vilvoordse steen overlagen met vol-en-zat gepenetreerde breuksteen, afstrooien met gebroken Vilvoordse of lavasteen	1,1	1,5
dp 12 (+20m) - dp 10(+50m)	Betonzuilen	1,1	2,7
dp 9 (+40m) - dp 8 (+10m)	Betonzuilen	0,8	2,7
dp 5 (+90m) - dp 5 (+20m)	Betonzuilen	-0,3	2,7
dp 32 (+ 90 m) - dp 5	kleibekleding	3,2	5,9

De Deltadijk zal ten behoeve van de natuurwaarden opnieuw als groene dijk (kleidijk) aangelegd worden. Hiervoor wordt op de dijk een kleibekleding met een minimale laagdikte van 2 m aangebracht. Op deze kleilaag wordt een 'make-up'-laag van 0,5 m klei aangebracht, waarin gras wordt gezaaid.

De berm op de Deltadijk zal niet worden verhard, de onderhoudsstrook langs de oude zeedijk zal worden gehandhaafd. In de waterbouwasfaltbeton op de kruin van de oude zeedijk moeten gaten worden geboord om hoge overdrukken, die de asfaltbekleding kunnen beschadigen, te voorkomen.

5. Effecten op de omgeving

Als gevolg van het nemen van een aantal (mitigerende) maatregelen zijn er geen significante effecten te verwachten op soorten en habitats die in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn als speciale beschermingszone (SBZ) zijn aangewezen. Er is in het kader van de Flora- en faunawet kans op verontrusting van veldmuis, bosmuis, mol en konijn, alsmede voor de beschadiging, vernieling of versterking van hun vaste verblijfplaatsen. Hiervoor zal een ontheffing ex artikel 75 aangevraagd worden bij het ministerie van LNV.

Het aanpassen van bekledingen leidt bij vervangen in eerste instantie altijd tot negatieve effecten op de natuurwaarden. Door het verwijderen van de huidige bekleding wordt de begroeiing op de bekleding (met de daarvan afhankelijke fauna) ook verwijderd. Deze effecten kunnen niet voorkomen worden, maar zijn slechts tijdelijk. Nadat de nieuwe bekleding is aangebracht zullen zich op termijn van enkele jaren weer natuurwaarden ontwikkelen. Gezien het voorkeursalternatief voor de nieuwe bekleding mag verwacht worden dat ten minste herstel van de huidige natuurwaarden plaatsvindt.

Het aanpassen van de bekleding betekent dat het buitentalud van de dijk de eerste jaren een andere aanblik krijgt, o.a. wat betreft kleur en structuur. Vlak na de aanpassing is het talud nog kaal, maar op langere termijn krijgt de bekleding weer een natuurlijker aanblik.

De aan- en afvoer van materieel en goederen kan geluidsoverlast of verkeers hinder geven voor omwonenden, recreanten en nabijgelegen bedrijven. Deze overlast is echter tijdelijk van aard en zal geen permanente gevolgen hebben. Door een zorgvuldige keuze van transportroutes zal deze overlast tot een minimum beperkt worden.

Na afronding van het werk zal toegestaan worden dat recreatief verkeer gebruik maakt van de onderhoudsstrook langs de oude zeedijk. Aangezien de huidige onderhoudsstrook in dezelfde staat gehandhaafd blijft, is er geen toename van recreatie te verwachten en dus ook geen effecten als gevolg hiervan.

De beweiding op het buitenbehoop op de Deltadijk en op het voorland kan tijdens uitvoering van de werkzaamheden geen doorgang vinden. Hierover worden verder afspraken gemaakt tussen de beheerder en de pachter.

6. Ter inzage en reageren

De volledige planbeschrijving "Verbetering gezette steenbekleding Voorland Nummer Een" is tijdens kantooruren in te zien van 5 januari tot en met 1 februari 2004 op het kantoor van waterschap Zeeuws-Vlaanderen en het gemeentehuis van de gemeente Sluis. Uw zienswijze kunt u tot en met 1 februari 2004 schriftelijk kenbaar maken aan het dagelijks bestuur van waterschap Zeeuws-Vlaanderen, Postbus 88, 4530 AB Terneuzen.

COLOFON

Dit is een uitgave van waterschap Zeeuws-Vlaanderen in samenwerking met het Projectbureau Zeeweringen. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Waterschap Zeeuws-Vlaanderen

Kennedylaan 1, Postbus 88
4530 AB Terneuzen

Tel. 0115-641000 Fax. 0115-641200

Projectbureau Zeeweringen

Piet Heinstraat 77, Postbus 114,
4460 AC Goes

Tel. 0113-241370 Fax. 0113-216124

Figuur 1

